

DIAGNOZA

działalności Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej

w Kamieniu Pomorskim

1. Wizytówka biblioteki

Miasto Kamień Pomorski położone jest na północnym zachodzie województwa zachodniopomorskiego, liczy 8 800 mieszkańców.

Biblioteka powstała w 1947 roku.

Biblioteka działa na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach i ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz Statutu Biblioteki.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Kamieniu Pomorskim działa jako samorządowa instytucja kultury. Zadania Biblioteki Powiatowej przejęła na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Zarządem Powiatu Kamień Pomorski i Zarządem Miejskim Kamienia Pomorskiego z dnia 28.12.2000 roku.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy:

- gromadzenie, opracowanie materiałów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących naszego regionu,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych,
- organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów bibliotecznych osobom niepełnosprawnym,
- prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej,
- popularyzacja książki i czytelnictwa,
- współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu zaspakajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa,
- doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.

Kamieńska Biblioteka pełni również zadania biblioteki powiatowej. W ramach tej działalności:

- angażuje się w tworzenie i prawidłowe funkcjonowanie sieci bibliotek w Powiecie,
- kadra Biblioteki Powiatowej sprawuje nadzór i opiekę nad bibliotekami w terenie,

- Biblioteka Powiatowa wspiera podległe jej biblioteki w zakresie merytorycznym, organizacyjnym i prawnym,
- inicjuje i wspiera działalność kulturalno-oświatową,
- prowadzi szkolenia dla podlegającej jej kadry z całego powiatu,
- pełni funkcję powiatowego ośrodka informacji.

Biblioteka zadania programowe realizuje poprzez następujące agendy :

- Wypożyczalnia dla Dorosłych
- Czytelnia dla Dorosłych
- Oddział dla Dzieci (czytelnia, wypożyczalnia dla dzieci)
- Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów.

Oprócz Biblioteki macierzystej na terenie gminy działają dwie filie biblioteczne. Są to następujące placówki:

- Filia Biblioteczna w Jarszewie
- Filia Biblioteczna we Wrzosowie

Uzupełnieniem sieci są dwa punkty biblioteczne:

- Punkt Biblioteczny przy Placu Katedralnym w Kamieniu Pomorskim
- Punkt Biblioteczny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Śniatowie

Kadra bibliotekarska składa się z sześciu osób, w tym cztery w pełnym wymiarze czasu pracy, dwie osoby na ¼ etatu (filie).

Księgozbiór Biblioteki wraz z filiami wynosi 69 998 woluminów, z czego 90% jest już opracowana w bazie elektronicznej, posiadamy 703 czasopisma oprawne oraz 6 577 zbiorów specjalnych (w tym większość płyt analogowych). Księgozbiór Biblioteki stale wzbogacany jest o nowe tytuły zarówno z beletrystyki, jak i literatury popularnonaukowej. Przy zakupie nowości Biblioteka kieruje się potrzebami czytelników. Biblioteka stara się również rozszerzać swoją ofertę wychodząc naprzeciw wymaganiom czytelniczym (spotkania autorskie, warsztaty, konkursy).

Biblioteka współpracuje ze szkołami, Stowarzyszeniem Uniwersytet Trzeciego Wieku, Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej, Kamieńskim Domem Kultury i innymi instytucjami.

Biblioteka posiada stronę internetową, na której jest dostępny katalog zbiorów, opracowywany w systemie bibliotecznym MAK+, a udostępniany online za pośrednictwem portalu szukamksiążki.pl. Biblioteka posiada konto na Facebooku i Instagramie, które bardzo pomagają w promowaniu biblioteki.

Powierzchnia Biblioteki w Kamieniu Pomorskim obejmuje 800 m². Są to pomieszczenia ogólnodostępne, biura oraz magazyny. W jednym z magazynów mieści się Archiwum Wydziału Oświaty. Budynek przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych.

2. Charakterystyka społeczności lokalnej

2.1. Zasoby lokalne

- Ludzie, ich wiedza, umiejętności, ich czas:
dyrektorzy szkół podstawowych i ponadpodstawowych, nauczyciele, bibliotekarze, lokalni twórcy.

- Zaprzyżnione instytucje:
Uniwersytet Trzeciego Wieku, Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej, Kamieński Dom Kultury, Stowarzyszenie *Strefa Dźwięku*, Zespół Ludowy *Stawnianki*, Koło Gospodyń Wiejskich z Trzebieszewa, Marina Kamień Pomorski, Skautki Kamień Pomorski, Towarzystwo Miłośników Ziemi Kamieńskiej.

2.2. Zasoby materialne:

- przestronne pomieszczenia z wygodnymi stanowiskami do pracy,
- sala do przeprowadzania spotkań, warsztatów, szkoleń,
- rzutnik z ekranem,
- 5 stanowisk komputerowych,
- Wi-Fi w całej bibliotece,,
- duży parking
- podjazd dla niepełnosprawnych.

2.3. Instytucje i organizacje

- Urząd Miasta i Gminy Kamień Pomorski,
- Starostwo Powiatowe,
- Biblioteki gminne w powiecie,
- Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe,
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną,,
- Kamieński Dom Kultury,
- Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej,
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Kamieńskiej,
- Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Stowarzyszenie *Strefa Dźwięku*,
- Uzdrowisko Kamień Pomorski,
- Marina Kamień Pomorski,
- Zespół Ludowy *Stawnianki*,
- Koło Gospodyń Wiejskich Trzebieszewo,
- Dyskusyjny Klub Książki.

2.4. Charakterystyka społeczności lokalnej i jej potrzeb

Przeprowadzona diagnoza wskazuje, że księgozbiór Biblioteki spełnia oczekiwania czytelników. Osoby odwiedzające Bibliotekę najczęściej korzystają z wypożyczenia książek, uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych i korzystają z pomocy w doborze lektury. Badanie wykazało, że czytelnicy najchętniej sięgali by po nowości wydawnicze, literaturę piękną oraz literaturę faktu i reportaże. Bibliotekarze codziennie starają się podnosić jakość oferty dla odwiedzających kamieńską Bibliotekę. Oprócz starań związanych z zakupem ciekawych pozycji książkowych, stale rozbudowywana jest działalność kulturalno-oświatowa. Począwszy od lekcji bibliotecznych, szkoleń, spotkań autorskich, po udział w ogólnopolskich akcjach promujących czytelnictwo. Dalsze poszerzanie oferty Biblioteki dla mieszkańców Kamienia Pomorskiego będzie kontynuowane przy pomocy analizy potrzeb wynikających z kolejnych przeprowadzanych badań. W planach jest pisanie i składanie projektów o dofinansowanie działań kulturalno-oświatowych.

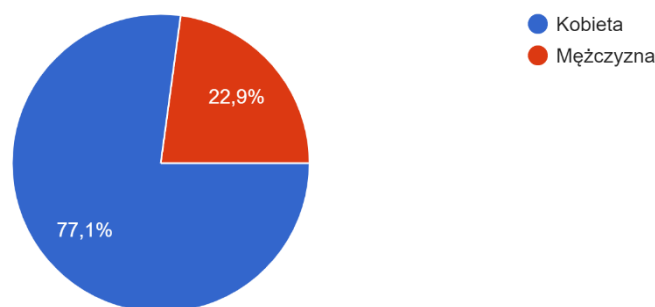
3. Wyniki badań

W ramach badania z działalności Powiatowej i miejskiej Biblioteki Publicznej w Kamieniu Pomorskim przeprowadzono ankietę w formie papierowej i dostępnej w Internecie. Ankieta została przeprowadzona wśród mieszkańców Kamienia Pomorskiego, w czasie od 10 września 2023 do 31 października 2023.

Ankieta zawierała 24 pytania, w tym zamknięte oraz otwarte. Wzięło w niej udział 141 respondentów.

Płeć

140 odpowiedzi

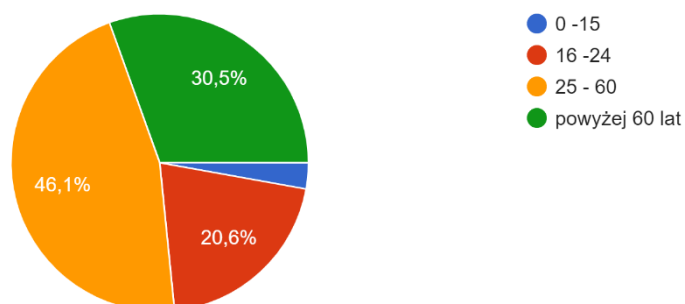


Wykres nr 1

Wśród badanych przeważają kobiety 71,1 %, mężczyźni 22,9 %. Wskazuje to wyraźnie, że w działaniach trzeba położyć większy nacisk na przyciągnięcie do Biblioteki mężczyzn.

Wiek

141 odpowiedzi

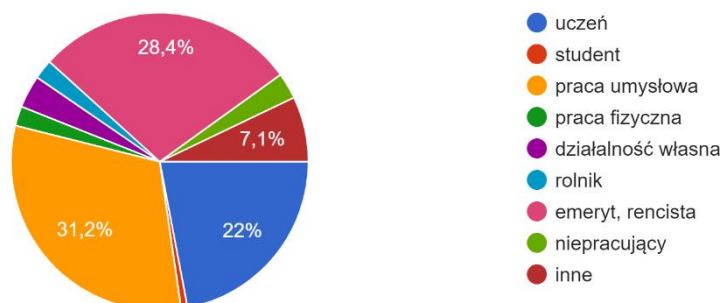


Wykres nr 2

Ankietowani to osoby w różnym wieku, najliczniejsza grupa to osoby w wieku 25-60 lat (46,1%), później wiek powyżej 60 lat (30,5%), następnie 16-24 lat (20,6%), a najmniej do 15 roku życia (2,8%). Okazuje się, że trafiamy do wszystkich grup wiekowych, przy czym należy rozbudować ofertę dla młodzieży.

Czym się Pan/Pani zajmuje?

141 odpowiedzi

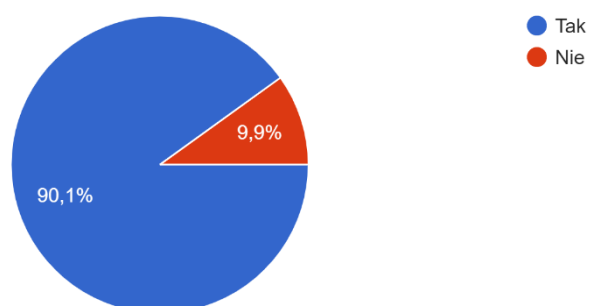


Wykres nr 3

Grupa respondentów prezentuje szeroki przekrój społeczny, większość to osoby wykonujące pracę umysłową, uczniowie oraz emeryci i renciści. Uważamy, że ilość czasu wolnego w poszczególnych grupach jest różna, dlatego godziny otwarcia oraz organizacja wydarzeń kulturalnych powinna być dostosowana godzinowo do każdej z nich.

Czy korzysta Pan/Pani z usług Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kamieniu Pomorskim ?

141 odpowiedzi

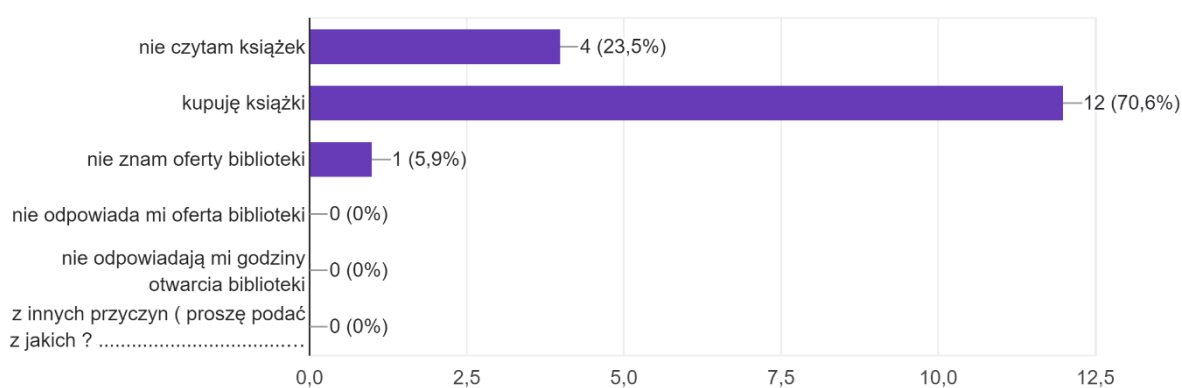


Wykres nr 4

Ponad 90% badanych deklaruje, że są użytkownikami PiMBP w Kamieniu Pomorskim.

Nie korzystam z wyżej wymienionej biblioteki, ponieważ (można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) :

17 odpowiedzi



Wykres nr 5

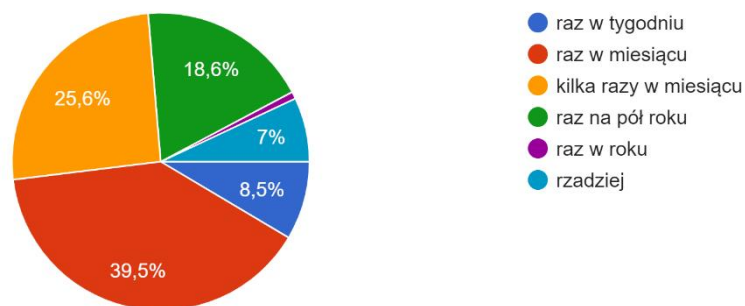
Osoby niekorzystające z Biblioteki za główną przyczynę tego stanu podawały zakup książek do domu (70,6%).

Kolejne pytanie ankiety, było pytaniem otwartym i brzmiało: *Co powinno być w ofercie biblioteki, co zachęciłoby mnie do skorzystania z jej usług? Jakie spotkania, warsztaty, bądź inne działania biblioteka powinna zaoferować?*

Na to pytanie uzyskano 41 odpowiedzi. Najwięcej odpowiedzi dotyczyło organizacji spotkań autorskich, warsztatów literackich, warsztatów kreatywnego pisania, ale też warsztatów rękodzielniczych, oraz zajęcia dla dzieci. Postaramy się w najbliższej przyszłości zaplanować i realizować pomysły naszych respondentów.

Czy często korzysta Pan/Pani z usług biblioteki?

129 odpowiedzi

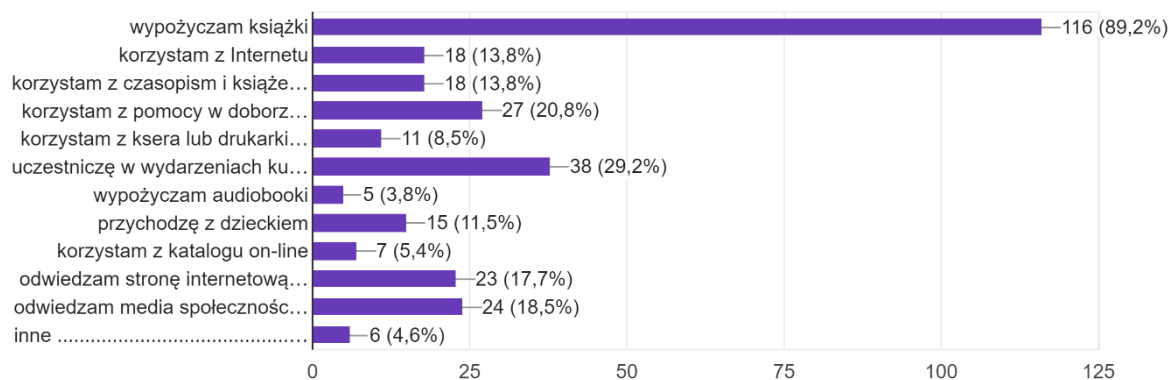


Wykres nr 6

Kolejne pytanie dotyczyło częstotliwości korzystania z Biblioteki. Na to pytanie odpowiedziało 129 osób, przeważała odpowiedź *raz w miesiącu* (39,5%).

Z jakich usług biblioteki korzysta Pan/Pani najczęściej? Proszę zaznaczyć maksymalnie 4 odpowiedzi

130 odpowiedzi

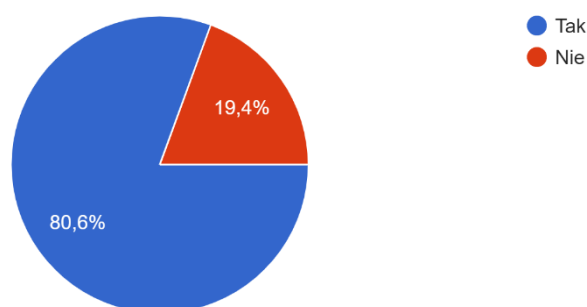


Wykres nr 7

Badanie wykazało, że użytkownicy biblioteki najczęściej wypożyczają książki (89,2%), uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych (29,2%), oraz korzystają z pomocy w doborze lektur (20,8%). Co piąta osoba odwiedza media społecznościowe i stronę internetową Biblioteki. Pomimo różnorodnej oferty, biblioteka przez większość respondentów postrzegana jest jako miejsce do którego przychodzi się po książkę lub informacje z nią związane. W swoich działaniach trzeba położyć nacisk na promocję działań kulturalnych oraz postrzegania Biblioteki jako trzeciego miejsca.

Czy zna Pan/Pani godziny otwarcia biblioteki?

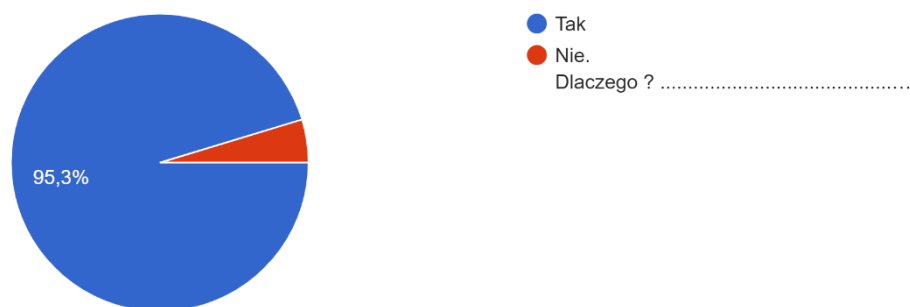
139 odpowiedzi



Wykres nr 8

Czy godziny otwarcia biblioteki Panu/Pani odpowiadają?

128 odpowiedzi

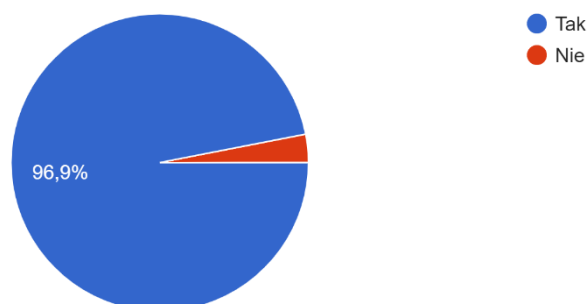


Wykres nr 9

Zdecydowana większość respondentów zna godziny otwarcia Biblioteki (80,6%), oraz jest zadowolona z proponowanych godzin (90,3%). Osoby niezadowolone za przyczynę podawały problemy z rozkładem jazdy autobusów, co jest od nas niezależne, oraz proponowały wydłużenie godzin pracy biblioteki do późnych godzin wieczornych, czego nie możemy spełnić ze względu na bardzo mały zespół pracowników merytorycznych.

Czy jest Pan/Pani zadowolony z usług i oferty biblioteki?

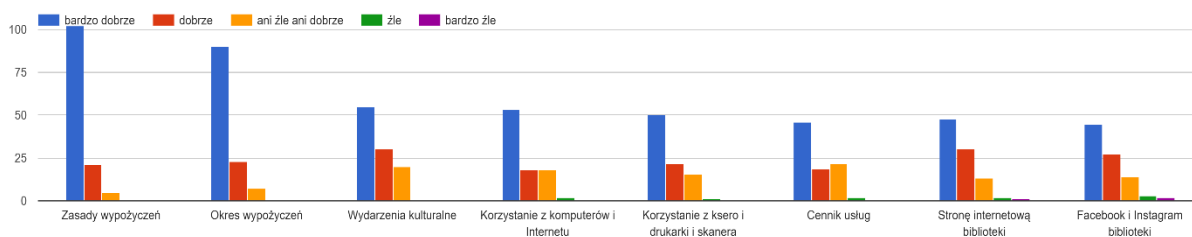
130 odpowiedzi



Wykres nr 10

96,9% pytaných osób jest zadowolonych z oferty Biblioteki, jest to bardzo duże wyróżnienie dla naszej codziennej pracy.

Jak ocenia Pan/Pani:



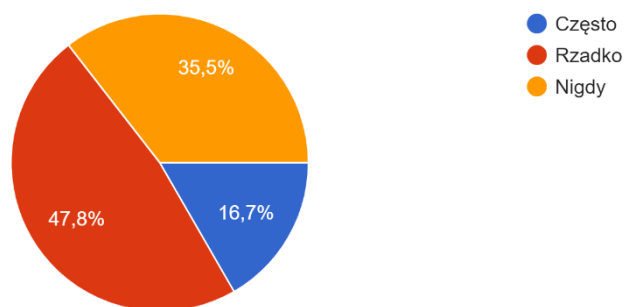
Wykres nr 11

Kolejne pytanie dotyczyło zadowolenia z usług proponowanych przez Bibliotekę. Zasady wypożyczeń zostały ocenione bardzo dobrze przez 102 osoby, dobrze przez 21 osób, ocenę średnią wystawiło 5 osób. Okres wypożyczeń oceniło bardzo dobrze 90 osób, dobrze 23 osoby, średnio 7 osób. Wydarzenia kulturalne oceniono na bardzo dobrze w 55 przypadkach, na dobrze w 30, na średnio w 20. Korzystanie z komputerów i Internetu użytkownicy ocenili bardzo dobrze 53 razy, dobrze i średnio po 18 razy, źle 2 razy. Korzystanie z ksera i drukarki, 50 razy oceniono bardzo dobrze, 22 razy dobrze, średnio 16, a źle jeden raz. Cennik usług dostał 46 razy ocenę bardzo dobrą, dobrą 19, średnią 22, a złą 2 razy. Następnie oceniano stronę internetową biblioteki, która otrzymała 48 ocen bardzo dobrych, 30 dobrych, 13 średnich, 2 złych, a bardzo złych 1. Na koniec została ocena Facebooka i Instagrama biblioteki, które dostały ocenę bardzo dobrą w 45 głosach, dobrą w 27, średnią w 14, złą w 3 i bardzo złą w 2 głosach. Złe oceny mobilizują nas do poprawy i urozmaicenia naszej strony internetowej oraz mediów społecznościowych.

Na kolejne pytanie otwarte, które brzmiało: Czego brakuje w ofercie usług i działań kulturalnych Biblioteki, co Pana/Pani zdaniem powinno się w niej znaleźć?, odpowiedziało 37 osób. I tutaj najpopularniejszą odpowiedzią były spotkania z pisarzami i z ciekawymi osobami, ale także wieczorek poetycki, wspólne oglądanie adaptacji filmowych i dyskusja, tworzenie rankingu najciekawszych książek. Dla najmłodszych teatrzyk kukiełkowy. Ciekawym pomysłem kilkakrotnie zgłaszanym, było stworzenie kącika z kawą i herbatą.

Czy bierze Pan/Pani udział w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez bibliotekę ?

138 odpowiedzi



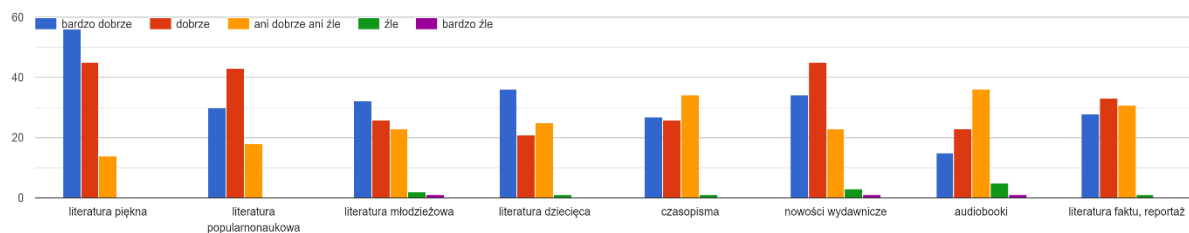
Wykres nr 12

Następne pytanie dotyczyło udziału w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez PiMBP w Kamieniu Pomorskim. 47,8% respondentów udzielających odpowiedzi rzadko bierze udział w wydarzeniach kulturalnych, często tylko 16,7%, a nigdy 35,5%. Niestety ten wynik nie jest zadowalający dla bibliotekarzy.

Na kolejne otwarte pytanie odpowiedziało 34 osoby. Brzmiało ono: *Jeśli nie bierze Pan/Pani udziału w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez bibliotekę to co powinno się zmienić, aby Pana/Panią zachęcić?*

Tutaj odpowiedzi były bardzo różne, od braku czasu, znacznym oddaleniu Biblioteki od centrum miasta, braku wiedzy o takich wydarzeniach, po takie, że wszystko jest dobrze i nic nie trzeba zmieniać. Do propozycji można zaliczyć więcej spotkań z pisarzami, aktorami, warsztaty dla młodzieży, zajęcia kreatywne, ale także wygodniejsze fotele i kącik kawowy.

Jak ocenia Pan/Pani zbiory biblioteki?

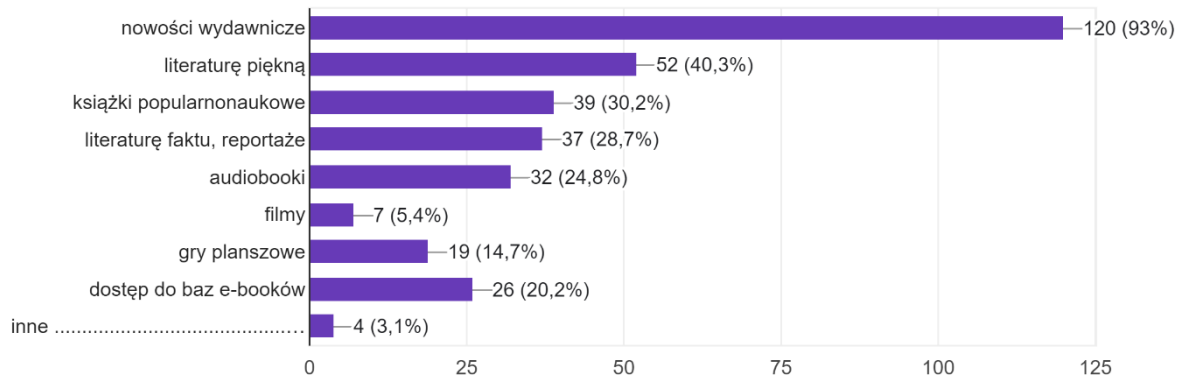


Wykres nr 13

W następnym pytaniu poproszono o ocenę zbiorów Biblioteki. Literatura piękna otrzymała 65 ocen bardzo dobrych, 45 dobrych, 14 średnich. Literatura popularnonaukowa – 30 bardzo dobrych, 43 dobrych i 18 średnich. Literatura młodzieżowa – 32 bardzo dobre, 26 dobrych, 23 średnie, złe 2, bardzo złą 1. Literatura dziecięca – 36 bardzo dobrze, 21 dobrze, 25 średnio, źle 1. Czasopisma – 27 bardzo dobrze, 26 dobrze, 34 średnio i 1 źle. Nowości wydawnicze – bardzo dobrze 34, dobrze 45, 23 średnio, źle 3, bardzo źle 1. Audiobooki – bardzo dobrze 15, dobrze 23, średnio 26, źle 5, bardzo źle 2. Literatura faktu, reportaże – bardzo dobrze 28, dobrze 33, średnio 31 i 1 źle.

Pana/Pani zdaniem biblioteka powinna przede wszystkim kupować:

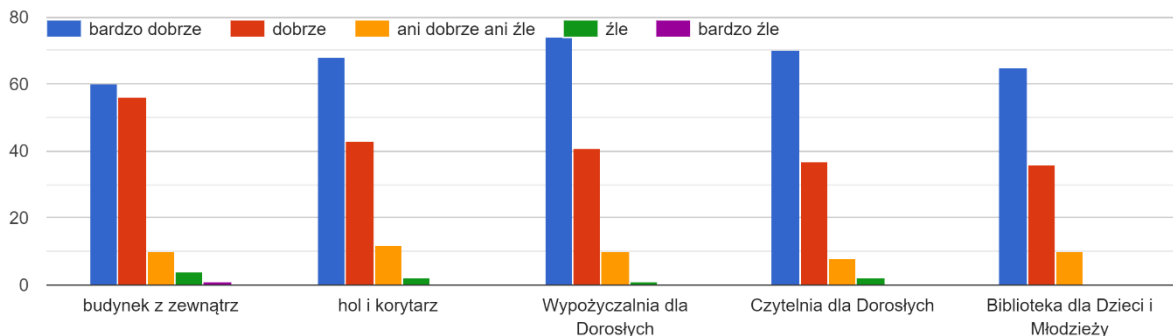
129 odpowiedzi



Wykres nr 14

Następne pytanie miało na celu pozyskanie wiedzy na temat preferencji respondentów, co do zakupu zbiorów bibliotecznych. I tutaj na prowadzenie wysunęły się nowości biblioteczne, na które głosowało 93% osób, 40,3% głosów uzyskała literatura piękna, 30,2% literatura popularnonaukowa. Pozostałe dane można prześledzić w wykresie nr 14.

Jak ocenia Pan/Pani wygląd i funkcjonalność biblioteki?

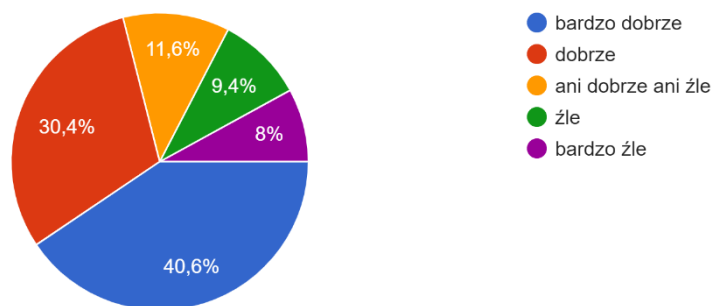


Wykres nr 15

Dalsze pytanie dotyczyło wyglądu i funkcjonalności Biblioteki. I tutaj przeważały oceny bardzo dobre i dobre, choć nie zabrakło też ocen negatywnych.

Jak ocenia Pan/Pani umiejscowienie biblioteki na ulicy Wolińskiej?

138 odpowiedzi

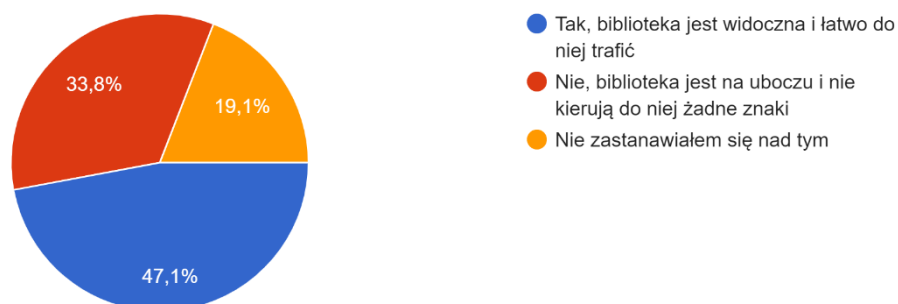


Wykres nr 16

W kolejnym pytaniu poproszono o ocenę umiejscowienia Biblioteki przy ulicy Wolińskiej. łącznie 71% odpowiedzi było bardzo dobrze lub dobrze, 17,4% ocen było negatywnych, zaś 11,6% ocen było średnich.

Czy łatwo jest trafić do biblioteki?

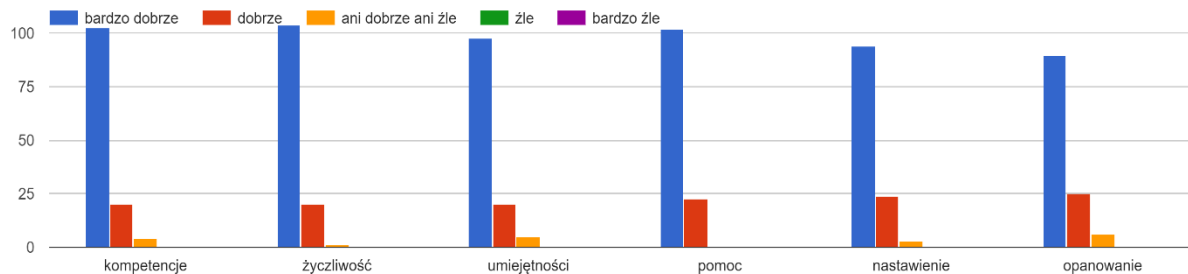
136 odpowiedzi



Wykres nr 17

W związku z głosami o trudnościach ze znalezieniem Biblioteki na mapie naszego miasta, postanowiono zadać pytanie: *Czy łatwo jest trafić do biblioteki?* 47,1% osób odpowiedziało na to pytanie twierdząco, 33,8% uznało, że nie, zaś 19,1% nie ma na ten temat zdania.

Jak ocenia Pan/Pani pracowników pod względem:

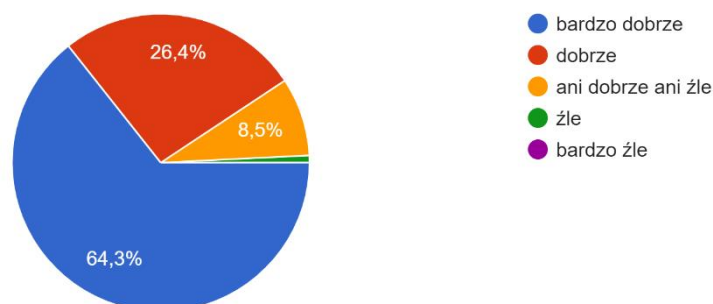


Wykres nr 18

W kolejnym pytaniu przyszedł czas na ocenę pracowników Biblioteki. Przeważały oceny bardzo dobre, nie odnotowano żadnej oceny negatywnej.

Jak ocenia Pan/pani poziom udzielanych informacji o zbiorach?

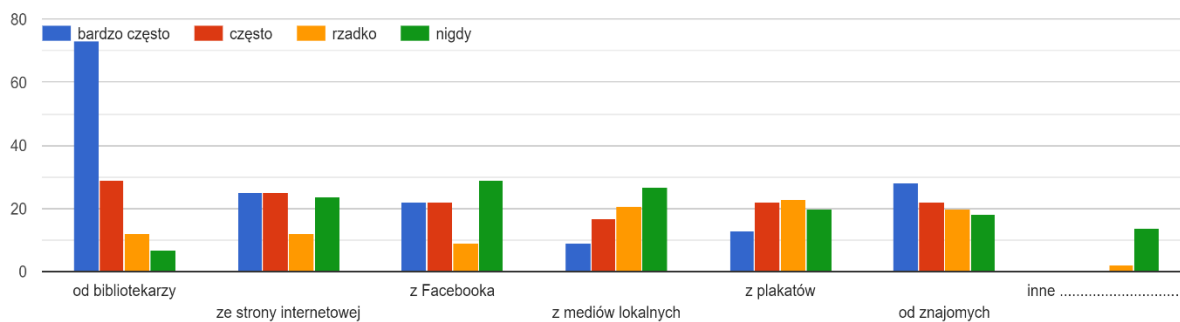
129 odpowiedzi



Wykres nr 19

W następnym pytaniu poproszono respondentów o ocenę poziomu udzielanych informacji o zbiorach Biblioteki. Kształtuje się ona następująco : 64,3% bardzo dobrze, 26,4% dobrze, 8,5% średnio, 0,8% źle.

Jak uzyskuje Pan/Pani wiedzę na temat oferty biblioteki?

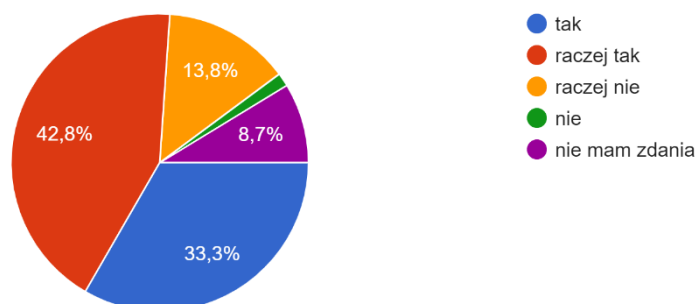


Wykres 20

Na dalsze pytanie: *Jak uzyskuje Pan/Pani wiedzę na temat oferty biblioteki?*, najczęstszą odpowiedzią było: *od bibliotekarzy*, ale także ze strony internetowej i znajomych. Zastanawiający jest fakt małego pozyskiwania informacji z mediów lokalnych i plakatów.

Czy promocja działań i oferty biblioteki Pana/Pani zdaniem jest wystarczająca:

138 odpowiedzi



Wykres nr 21

Ostatnie pytanie diagnozy dotyczyło oceny promocji działań i oferty Biblioteki. 76,1% respondentów wypowiedziało się pozytywnie na ten temat, 15,2% negatywnie, a brak zdania wyraziło 8,7 % osób.

4. Podsumowanie

Przeprowadzone badanie pozwoliło dostrzec mocne strony Biblioteki takie jak: wysoka funkcjonalność pomieszczeń Biblioteki, przystosowanie dla niepełnosprawnych, przyjazne godziny otwarcia, dobrze zbudowany i ciekawy księgozbiór, dostępność Internetu oraz skanera i drukarki, ciekawe wydarzenia kulturalne, kompetentna i przyjazna obsługa. Za plus można też uznać szeroki przekrój osób korzystających z usług Biblioteki, zarówno wiekowo jak i w kategoriach społecznych.

Badanie wykazało również problemy, które należy rozwiązać, aby zdobyć nowych czytelników i podtrzymać stałe zainteresowanie obecnych. Dużym problemem wydaje się niezadawalająca frekwencja mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez bibliotekę, pomimo różnorodnej oferty o różnej tematyce, skierowanej do osób w każdym wieku. Trzeba przemyśleć kwestię promocji tych działań, rozszerzenie zasięgu i dostosowanie do różnych grup wiekowych i społecznych.

Ważnym zagadnieniem będzie poszerzenie oferty dla młodzieży i współpraca z młodymi ludźmi w celu zaangażowania ich we wspólne działania i stworzenie ciekawej przestrzeni dla realizacji ich pomysłów.

Zdobyta wiedza jest doskonałym punktem wyjścia do udoskonalenia działań, które będą w przyszłości realizowane przez PiMBP w Kamieniu Pomorskim, by stworzyć z niej miejsce, w którym chętnie spędza się wolny czas, bierze się udział w organizowanych zajęciach, wydarzeniach, ale także odpoczywa i relaksuje w przyjaznym środowisku.